

پرولاپس مهبل :

معمولاً پرولاپس مهبل عارضه خاص نشخوارکنندگان در اواخر آبستنی می باشد ولی گاهی بعد از زایمان نیز دیده می شود. چند عامل در بوجود آمدن آن نقش دارد: ذخیره مقدار زیادی چربی در بافت همبند اطراف مهبل و سست بودن رباطها ممکن است احتمال جا به جا شدن مهبل را بیشتر کند. هردوی این آثار ممکن است ناشی از حالت عدم تعادل هورمونی باشد که در آن هورمونهای استروژنی بیشتر است.

هرجا که مواد استروژنی در جیره غذایی زیاد باشد (مانند مراتع شبدر- ذرت و جو کپک زده) اغلب پرولاپس ایجاد می شود.

همچنین تصور می شود داشتن زمینه هورمونی برای ابتلا به پرولاپس مهبل ارثی باشد.

البته عوامل مکانیکی مثل زیاد شدن فشار داخل شکم در اواخر آبستنی و نیروی ثقل (شیبدار بودن کف بستر)، می تواند در اتیولوژی (سبب شناسی) بیماری مهم می باشد.

پرولاپس مهبل در حیوانات چند بار زاییده بیشتر از حیواناتی است که آبستنی اول را می گذرانند.

علت پرولاپس مهبل هر چه باشد، زایمان یا سقط جنین، عارضه را برطرف می کند.

نشانیهای بیماری:

بیشتر پرولاپسها در دوماه آخر آبستنی دیده می شود.

در ابتدا عبارت است از بیرون زدن لایه مخاطی،
بخصوص کف آن قسمت از مهبل که جلوی انتهای خروجی مجرای
ادرا قرار گرفته است.

در موارد شدید ممکن است تمام قسمت قدامی مهبل و
گردن رحم بیرون بزند. هر چه بیماری در فاصله زمانی
بیشتری از زایمان شروع شود، احتمال دارد شدیدتر باشد
زیرا پیشرفت آبستنی باعث بدتر شدن عارضه می‌شود.

در موارد خفیف‌تر عارضه فقط زمانی ظاهر می‌شود
که گاو ماده خوابیده است و با بلند شدن حیوان،
پرولاپس برطرف می‌شود. اما گرایش به سمت پیشرفت تدریجی
پرولاپس وجود دارد و به مرور توده ای بزرگتر بیرون
می‌زند که در حالت ایستاده ناپدید نمی‌شود. در این
حالت بافت مبتلا با گردش خون ناقص، مستعد آسیب دیدن
و عفونت است.

در ادامه زور زدن حاصل از تحریک باعث افزایش
میزان پرولاپس می‌شود و حلقه تنگی ایجاد می‌شود. بالاخره
تمام مهبل و گردن رحم و حتی راست روده ممکن است بیرون
بزند.

ترومبوز، زخم شدن و نکروز عضو بیرون زده همراه
با توکسمی (مسمومیت خون) و زور زدن شدید منجر به بی
اشتهایی و تحلیل رفتن سریع حالت عمومی بدن و گاهی مرگ
می‌شود.

پرولاپس مهبل بعد از زایمان، معمولاً در اثر زور
زدن شدید ناشی از ضربه دیدن مهبل یا عفونت بدنبال
سخت زایی شدید بروز می‌نماید.

درمان:

اگر حیوان را فوری درمان نمایند، اقدامات ساده غالباً موفقیت آمیز می باشد.

هدف متوقف کردن فرآیند بوسیله زود جا انداختن و ثابت نگه داشتن قسمت پرولاپس شده است. بی حسی اپیدورال را برای از بین بردن رفلکس زور زدن حیوان و بی حس کردن ناحیه برای بخیه زدن به کار می‌برند.

در ابتدا قسمت بیرون زده را می‌شویند و بایک Lubricant (که بی حس کننده هم باشد) آن را آغشته کرده و به حالت طبیعی بر می گردانند و در نهایت با بخیه در پوست میان دوراه مهبل را ثابت می‌کنند.

راه دیگر این است که پس از جا انداختن مهبل، دهانه فرج را به هم بدوزند و فقط راه خروج ادرار را باقی بگذارند و در هنگام زایمان گاو بخیه‌ها را بر می دارند که فرج برای تولد گوساله باز شود.

به طور کلی تولید مثل از حیواناتی که پرولاپس مهبل را نشان داده اند (به علت وجود جنبه‌های ارثی)، عاقلانه نیست. با انتخاب این سیاست و حذف حیوانات مبتلا از گله ظرف چند سال، دامپروران می توانند تا حد زیادی این عارضه را تحت کنترل در آورند.